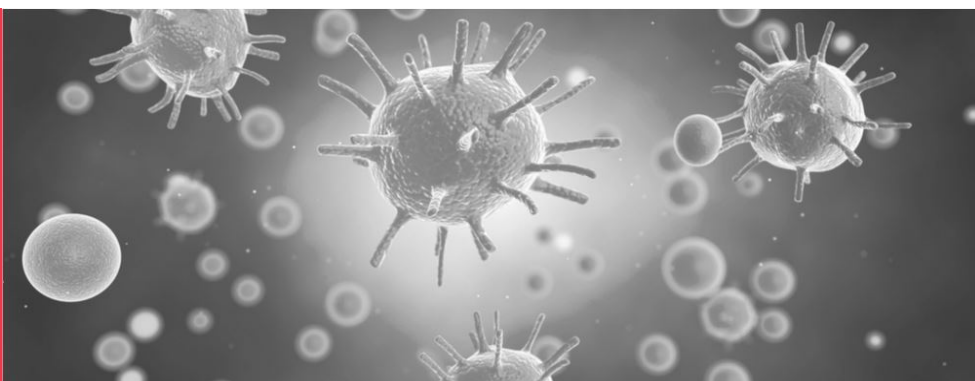

KORONAWIRUS ALERT

24/7

Wsparcie biznesu 24/7 w dobie pandemii koronawirusa

Koronawirus a restrukturyzacja, upadłość i niewypłacalność

Epidemia to również obowiązki przedsiębiorcy

Epidemia koronawirusa wywraca do góry nogami sposób prowadzenia biznesu. Dla wielu przedsiębiorców to m.in.:

- rządowe ograniczenia (*de facto*: zakazy) prowadzenia działalności w wielu branżach, co do których nie wiadomo kiedy będą uchylone. Cierpi na tym m.in. transport, turystyka, handel detaliczny, branża *fitness*, kina i restauracje;
- gwałtowny spadek obrotów wywołany „kwarantanną całego społeczeństwa”, które zostało w domach i ogranicza wydatki konsumpcyjne tylko do niezbędnych potrzeb. Tymczasem każdy przedsiębiorca musi ponosić stałe koszty (pracownicy, ZUS, najem, leasing), które nie maleją wraz ze spadającymi przychodami. Uderza to nie tylko w ww. branże, ale także w transport towarowy i pasażerski, w tym w przewozy autobusowe i lotnicze;
- konieczność skierowania załogi do pracy zdalnej. To rewolucja dla wielu firm, niezależnie od branży;
- kryzys zaufania kontrahentów, którzy coraz częściej będą żądać gotówki w miejsce dotychczasowych kredytów kupieckich. Również to zjawisko może uderzyć w niemal każdego przedsiębiorcę.

Dla licznych firm będzie to oznaczać problemy z płynnością. Mogą się one przerodzić w niewypłacalność. Przedsiębiorca musi pamiętać, że wiąże się z tym określone obowiązki:

- w terminie **30 dni od powstania niewypłacalności firma musi złożyć wniosek o upadłość**. Epidemia stanowiąca siłą wyższą nie ma wpływu na ten obowiązek. Oznacza to, że każdy przedsiębiorca powinien na bieżąco monitorować przede wszystkim swoją płynność i sprawdzać, czy jest w stanie terminowo płacić wymagalne zobowiązania. Nie wyklucza to ratowania firmy w postępowaniu restrukturyzacyjnym (zob. kolejną stronę);
- zagrożenie upadłością uzasadnia zdwojoną uwagę przy płaceniu długów i transferach majątku firmy – przedsiębiorca musi uwzględniać przy codziennych transakcjach interesy wierzycieli;
- **zagrożenie upadłością nie wpływa na zobowiązania publicznoprawne przedsiębiorcy** – dopóki urząd skarbowy albo ZUS nie udzieli ulgi czy odroczenia w spłacie zobowiązań, należy je uiszczać, aby nie narażać się na odpowiedzialność osobistą (dotyczy to zwłaszcza PIT-4).

Uwaga: Naruszenie ww. obowiązków może oznaczać odpowiedzialność osobistą członków zarządu firmy wobec jej wierzycieli, ZUS czy fiskusa (a niekiedy nawet karną i karnoskarbową).

Firma może przetrwać epidemię i kryzys zadłużenia

Reakcja na problemy musi jednak nastąpić odpowiednio wcześniej i planowo. Biznes musi wykazać się inicjatywą, a nie powinien zakładać, że „problem sam się rozwiąże”. Prawo przewiduje rozwiązania dla biznesu na trudny czas w postaci postępowań restrukturyzacyjnych. Co dają one przedsiębiorcy? To przede wszystkim czas na przeczekanie kryzysu, a ponadto:

- wstrzymanie spłaty „starych” długów (np. zaciągniętych kredytów albo niezapłaconych faktur) i ochrona przed egzekucją. W postępowaniu sanacyjnym nie można prowadzić nawet egzekucji „nowych” długów;
- możliwość przeprowadzenia restrukturyzacji operacyjnej: redukcji zatrudnienia, zakończenia nierentownych kontraktów czy sprzedaży zbędnych aktywów. Działania te są najłatwiejsze w postępowaniu sanacyjnym;
- możliwość zmiany warunków spłaty zobowiązań w drodze układu z wierzycielami, w którym zobowiązania firmy będą np. zmniejszone, rozłożone na raty czy zamienione na akcje/udziały firmy. W dobie globalnego kryzysu również dla wierzycieli będzie to często bardziej opłacalne niż sprzedaż aktywów zadłużonej firmy za bezcen i czekanie przez wiele lat na pieniądze od syndyka. **Restrukturyzacja to po prostu urealnienie zobowiązań przedsiębiorcy.**

Uwaga: Postępowanie restrukturyzacyjne daje również zarządowi spółki ochronę przed odpowiedzialnością wynikającą z obowiązków złożenia wniosku o upadłość. Musi ono być jednak otwarte we właściwym czasie (30 dni od powstania niewypłacalności), o co przy paraliżu działalności sądów może być trudno. Oznacza to, że wniosek restrukturyzacyjny należy składać odpowiednio wcześniej albo równocześnie z wnioskiem o upadłość, który chroni zarząd od chwili jego złożenia. Priorytet ma wtedy wniosek „ratunkowy”, tj. restrukturyzacyjny.

Uwaga: UE i Rząd RP pracują nad specjalnymi środkami, których celem będzie pomoc przedsiębiorcom w utrzymaniu płynności – tzw. pakiet antykryzysowy. Pomoc ta będzie polegała na przyznaniu m.in. gwarancji kredytowych, mikropożyczek, odroczenia lub rozłożenia składek ZUS bez opłat czy likwidacji kar za opóźnienia w przetargach publicznych. Rozwiązania te powinny pomóc w uchyleniu niewypłacalności, ale mogą nie rozwiązać problemu w całości. Wielu przedsiębiorców nadal będzie wymagało ratunku w ramach restrukturyzacji sądowej.

Jak zarządzić problemami?

Jak powinien zachować się odpowiedzialny przedsiębiorca w dobie kryzysu?

- Po pierwsze, ważna jest komunikacja z bankiem, kontrahentami i pracownikami. Nikt nie lubi być zaskakiwany brakiem płatności.
- Po drugie, przygotujmy zespół, który stale monitoruje sytuację płynnościową. Jeżeli firma jest na to za mała, zaplanujmy czas (raz – dwa razy w tygodniu), kiedy zestawiamy stan konta i spodziewane wpływy (oceniając ich realność) z najbliższymi terminami wymagalności faktur i innych długów.
- Po trzecie, zaplanujmy dostosowanie kosztów do aktualnych możliwości generowania gotówki. Pomyślmy, jakie oszczędności możemy uzyskać, jakiej działalności zaprzestać i z kim możemy się porozumieć w zakresie odroczenia płatności.
- Po czwarte, zaangażujmy prawnika z doświadczeniem restrukturyzacyjnym albo doradcę restrukturyzacyjnego. Zagrożenie niewypłacalnością „stawia na głowie” prowadzenie biznesu, ale go nie uniemożliwia. Doświadczony doradca będzie wiedział, jakie ruchy będą w tej sytuacji skuteczne i bezpieczne.

Kancelaria DZP dysponuje doświadczonym zespołem specjalistów niezbędnych przedsiębiorcom w kryzysie. Oferujemy pomoc nie tylko prawników, ale także doradców restrukturyzacyjnych. Posiadamy multidyscyplinarny zespół restrukturyzacyjny. Tworzą go również eksperci z zakresu prawa pracy, którzy pomagają w restrukturyzacji zatrudnienia. Specjaliści z zakresu prawa karnego i karnego skarbowego doradzają, jak uniknąć odpowiedzialności osobiastej w czasie kryzysu. Nasi doradcy podatkowi i specjaliści z zakresu pomocy publicznej pomogą przedsiębiorcom zrestrukturyzować zobowiązania publicznoprawne, w tym podatki. Dla potrzeb negocjacji z bankami oferujemy również pomoc ekspertów z praktyki rynków kapitałowych i instytucji finansowych.

Jesteśmy do Państwa dyspozycji

Praktyka Prawa Spółek, Fuzji i Przejęć

Marek Świątkowski

Partner

E: marek.swiatkowski@dzp.pl

Michał Cecerko

Senior Associate

E: michal.cecerko@dzp.pl

Praktyka Prawa Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Agata Mierzwa

Partner

E: agata.mierzwa@dzp.pl

Paulina Janas

Senior Associate

E: paulina.janas@dzp.pl

Praktyka Postępowań Spornych

Paweł Lewandowski

Partner

E: pawel.lewandowski@dzp.pl

Rafał Karbowniczek

Senior Associate

E: rafal.karbowniczek@dzp.pl

Praktyka Podatkowa

Artur Nowak

Partner

E: artur.nowak@dzp.pl

Paweł Suchocki

Tax Manager

E: pawel.suchocki@dzp.pl

Praktyka Infrastruktury i Energetyki

Anna Glapa

Partner

E: anna.glapa@dzp.pl

Tomasz Zielenkiewicz

Senior Associate

E: tomasz.zielenkiewicz@dzp.pl

Praktyka Rynków Kapitałowych i Instytucji Finansowych

Magdalena Skowrońska

Partner

E: magdalena.skowronska@dzp.pl

Tomasz Kalicki

Senior Associate

E: tomasz.kalicki@dzp.pl